

C. STRATEEGIA MEEDE ¹ MEEDE 1.1 (M 1.1)

1. Strateegia meetme nimetus
Elulaadiettevõtluse toetus
2. Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus
Peamised MTÜ Arenduskoda tegevuspiirkonna arenguvajadused meetme rakendamisel on: - Ettevõtete tegevusvaldkonnad on mitmekesisistunud, kuid on veel tegevusvaldkondi, kus piirkonnas ei ole ühtegi ettevõtet, nagu kodumajapidamised tööandjana ja kodumajapidamiste omatarbeks kaupade tootmine. Kohaliku ressursi ja toorme kasutamine.   - Kuna töökohti kvalifitseeritud tööjõule napib, siis tuleb toetada iseendale töö andmist ja väikeettevõtete loomist. Piirkonna tööturu olukorda mõjutab paljuski Tallinna lähedus (suur pendelrände mõju).   - Kõrgharidusega elanike ja töötajate vähesus, vaba tööjõu vähesus ei soosi ettevõtluse arengut ega ka töökohtade teket.   Lisaks toimivad tegevusgrupi piirkonnas väiksemad ettevõtluspiirkonnad, millel on kõrge potentsiaal uute ettevõtete tekkeks ja täiendavate investeeringute toomiseks piirkonda. Ettevõtluse mitmekesisistamine ja paindlikumaks muutmine on tegevusgrupi piirkonnale oluline. Soodustada tuleb ühisturundust, eelkõige kulude kokkuhoiu kui ka teadmiste koondamise aspektist.
3. Strateegia meetme eesmärk
Meetme üldeesmärgiks on tegevusgrupi piirkonnas kohalikku keskkonda ja paikkonnale omast väärtustav või kohalikku toorainet töötleva elulaadiettevõtluse ja seda soodustava keskkonna arendamine. Elulaadiettevõtlusena käsitletakse kvalitatiivsele arengule suunatud pereettevõtlust. Meetme rakendamine aitab kaasa piirkonnades eripära säilimisele, ettevõtluskeskkonna arendamisele ja valdkondade mitmekesisusele ning ettevõtlusaktiivsuse suurenemisele.   Elulaadi ettevõtja on kohalikku keskkonda ja paikkonnale omast väärtustav või kohalikku toorainet töötlev ettevõtja. Elulaadi ettevõtte on pereettevõtte, mida omavad ja kontrollivad ühe perekonna liikmed, mille eelneva majandusaasta põhitegevusetulu ei ületa 500 000 eurot aastas ja keskmine töötajate arv on mitte enam kui 5 ning kelle põhitegevus toimub tegevusgrupi territooriumil.
4. Toetatavad tegevused ²
- Loodusturismi tegevusvaldkonna toetamine.   - Elulaadi ettevõtlust arendavate investeeringute toetamine.   - Kohalikule toormele ja teenusele lisandväärtuse andmine.   - Piirkonnale eripäraste toodete ja -teenuste väljaarendamine.   - Kohaliku toorme ja teenuse väärimdamiseks tehtavate investeeringute toetamine.   - Elulaadi ettevõtluse teadvustamine ja ühisturunduse toetamine.   - Ühiste abiteenuste rakendamise toetamine.   - Elulaadiettevõtlust toetavate ühiskoolituste korraldamine.   - Hooajalisust vähendavate meetmete toetamine.   Toetatavad tegevused on investeeringud (ehitustegevus ning seadmete soetamine) ja ettevõtjate või nende ühenduste ühisprojektid.   Üldiselt mõeldakse investeeringute tegemise all: - seadmete, masinate, inventari ja tarkvaralahenduste ostmise;

- olemasolevate ja uute rajatiste ning ehitiste ehitamine, rekonstrueerimine ja parendamine (näiteks keskkonnasäästlikumaks muutmine);
- objekti ehitamise ja rakendamisega seotud infrastruktuuri väljaehitamine;
- omanikujärelevalve, sh muinsuskaitse omanikujärelevalve teenuse osutamine (kuni 3% ehituse abikõlblikust kulust).

Tegevused läbi ühisprojektide on:

- turundus ja reklaamialaste tegevuste teostamine, sh kodulehekülgede tegemine;
- teavitustegevuste läbiviimine (teabepäevad, konverentsid jms), samuti teabe- ja õppematerjalide koostamine;
- tööalased koolitustegevused (koolitused, seminarid, õppepäevad, töötoad), mis on suunatud tegevusgrupi piirkonnas tegutsevate inimeste tööalaste teadmiste ja oskuste tõusule, suurendamiseks töötajate konkurentsivõime kasvu;
- mentorlus ja ekspertide kaasamine;
- koolitustel ja messidel osalemine;
- ettevõtjate ühistevõtte toetamine, sh võrgustike arendamine;
- projektijuhi töötasu (kuni 20% projekti abikõlblike kulude maksumusest).

Projektijuhtimise tasu arvutatakse ainult „pehmete” tegevuste abikõlblikelt kuludelt.

Meetmest ei rahastata investeeringuobjektiga seonduvate eeltööde (projekteerimistööde) teostamist.

Meetme sihtgrupp:

- Mikro- ja väikeettevõtjad*;
- MTÜ-d ja SA-d kui kohalike ettevõtete ühendused läbi põhikirjaliste eesmärkide arendada kohalikke elulaadiettevõtjaid ning nende teenuseid;
- koolituse või muu teadmussirde ja teavituse osutaja.

*Mikroettevõtte on ettevõtte, kelle taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kahel järjestikusel majandusaastast vähemalt ühel on: keskmine töötajate arv 0–9 (9 kaasa arvatud); aastakäibe või aastabilansi kogumaht väiksem või võrdne summaga 2 000 000 eurot.

5. Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. dokumendid , mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel)

- Taotleja peab tegutsema KTG piirkonnas.
- Taotlejal tohib taotlemise hetkel olla KTG tegevuspiirkonnas pooleli kuni 1 investeeringuprojekt.
- Taotleja ettevõtte on pereettevõtte.
- Taotleja põhitegevustulu ei ületa 500 000 eurot aastas.
- Taotleja keskmine töötajate arv on mitte üle 5 töötaja aastas.

Taotlemiseks vajalikud dokumendid (sisestatakse e-PRIA teenuse keskkonda):

- Taotlusvorm (vastavalt PRIA poolt koostatud vormile);
- omandiõigust tõestavad dokumendid. Ärakiri ehitise kohta, mida ehitatakse, välja arvatud uus püstitatav hoone või uue põlvkonna elektroonilise side juurdepääsuvõrk, või kuhu seade paigaldatakse, või mootorsõiduki kohta, kuhu seade paigaldatakse, on see ehitis või mootorsõiduk projektitoetuse taotleja omandis või on antud talle õiguslikul alusel kasutamiseks vähemalt kolmeks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja on mikro-, väikese või keskmise suurusega ettevõtja, kes vastab komisjoni soovitusel (EL) nr 361/2003, mis käsitleb mikroettevõtete ning väikese ja keskmise suurusega ettevõtete määratlust (ELT L 124, 20.05.2003, lk 36–41), lisas nimetatud tingimustele (edaspidi koos VKE), või viieks

aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE;

- ehitamise korral peab ehitise kohta olema ehitusluba, ehitusteatis või kohaliku omavalitsuse kirjalik nõusolek;
- väljavõte ehitusprojekti joonistest koos ehitusprojekti seletuskirjaga juhul, kui need on nõutavad ehitusseadustiku kohaselt;
- uue hoone püstitamisel peab kavandatava hoone alune maa olema taotleja omandis või on sellele seatud hoonestusõigus. Uue hoone püstitamiseks, peab kavandatava hoone alune maa olema projektitoetuse taotleja omandis või on selle alusele maale projektitoetuse taotleja kasuks seatud hoonestusõigus vähemalt kolmeks järgnevaks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja on VKE, või viieks järgnevaks aastaks arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui projektitoetuse taotleja ei ole VKE;
- hinnakalkulatsioon või läbi on viidud pakkumismenetlus;
- äriühingust taotleja taotluse esitamisele vahetult eelnenud majandusaasta aruanne on taotluse esitamise tähtpäevaks esitatud äriregistrile;
- füüsilisest isikust ettevõtja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud majandusaasta bilansi ja kasumiaruande ärakiri või „Raamatupidamise seaduse“ kohaselt kassapõhist raamatupidamise arvestust pidava taotleja puhul taotluse esitamise aastale vahetult eelnenud kalendriaasta kohta esitatud residendist füüsilise isiku ettevõtlusest saadud tulu deklareerimise vormi E Maksu- ja Tolliameti kinnitatud ärakiri;
- prognoositavad andmed jooksva majandusaasta töötajate arvu ja bilansi kogumahu kohta, kui taotlejal ei ole või veel ei ole saabunud kohustust esitada majandusaasta aruanne äriregistrile;
- Kasutatud eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme ostmise ja liisimise kulud on abikõlblikud, kui projektitoetust taotlev ettevõtja, mittetulundusühing või sihtasutus tõendab, et: 1) eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme ostmiseks või liisimiseks ei ole hinnapakkuja varem saanud toetust riigieelarvelistest või muudest Euroopa Liidu või välisvahenditest või muud tagastamatut riigiabi või vähese tähtsusega abi; 2) eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme hind ei ületa selle turuväärtust ja on uue samaväärse masina või seadme hinnast madalam; 3) eriotstarbelise sõiduki, masina või seadme eeldatav kasutusiga on vähemalt viis aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja ei ole VKE, ja vähemalt kolm aastat arvates PRIA poolt viimase toetusosa väljamaksmisest juhul, kui taotleja on VKE.
- ühisprojekti korral 2–4-aastane tegevuskava (vastavalt vormile)
- ühisprojekti korral ühiste kavatsuste kokkuleppe ärakiri;
- ühisprojekti korral projektikirjeldus;
- vajadusel muud tõendavad dokumendid. Muud dokumendid, mis on toodud iga meetme kirjelduses eraldi või mis aitavad selgitada projekti olulisust ja iseloomu, taotleja suutlikkust ja muud;
- projektijuhi CV, kui eelarves on kaasatud vastav kululiik;
- mitte varasema kui taotluse esitamisele vahetult eelnenud kuu esimese kuupäeva seisuga mittetulundusühingu liikmete nimekiri, välja arvatud usulised ühendused, juhul kui nimekiri pole kättesaadav mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist;
- sihtasutuse asutajate nimekiri juhul, kui nimekiri pole kättesaadav

mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrist.
6. Toetuse maksimaalne suurus ja määr
Toetusmäär on kuni 60%. Projektide rahastamisel on minimaalne toetussumma 3000 eurot ja maksimaalne toetussumma 100 000 eurot ühe projekti kohta ühes taotlusvoorus. Taotleja tohib ühes voorus esitada meetmesse ühe taotluse. Taotleja kogu strateegia rahastusperioodi 2014–2020 summa ei tohi ületada meetmes 100 000 eurot.
7. Viide sihtvaldkonnale
Sihtvaldkonda 6A, milleks on tegevusvaldkondade mitmekesistamise, väikeettevõtete loomise ja arendamise ning töökohtade loomise hõlbustamine.
8. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1305/2013 artiklis 5 nimetatud prioriteetid, mille eesmärkide saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab³
Komisjoni määruses 1305/2013 artiklite 14, 17, 19, 20 ja 35 järgi panustab meede 6. prioriteedile – sotsiaalse kaasamise, vaesuse vähendamise ja maapiirkondade majandusliku arengu edendamisele.
9. Viide arengukava meetmele, kui strateegia meede sellega kattub
Ei kattu.
10. Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed
- Toetust saanud projektide arv – 30.   - Toetust saanud ettevõtjate arv – 30.   - Toimunud ühiskoolituste arv – 5.   - Koolitustel osalejate arv – 30.   - Toetatud ühisturundus-projektide arv – 5.   - Toetatud ühiste abiteenuste arv – 5.   - Ettevõtete arv, kes toodavad uusi tooteid või kasutavad uusi tootmisviise – programmiperioodi jooksul 20.   - Loodud töökohtade arv – 10.   - Säilitatud töökohtade arv – 10.
11. Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid
- Projekti sihtgrupp (Elulaadiettevõtja kriteeriumitele vastavus).   - Ettevõtte tegevuse mõju piirkonnale.   - Projekt viiakse ellu mitme organisatsiooni koostöös.   - Projekti tulemusel loodavate töökohtade arv.   - Projekti tegevuste innovatiivsus.   - Projekti tegevuste ja investeeringute äriplaani teostatavus.